

næsten tro, at man fra socialdemokratisk Side var bange for at lade det komme til en Prøve, siden man saa stærkt modsætter sig at lade dette beskedne Udstykningsarbejde paa frit Grundlag foregaa ved Siden af det meget større Udstykningsarbejde, der skal foregaa og vil komme til at foregaa i Henhold til Lovene af 4. Oktober 1919.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet udtalte, at man kunde ikke gaa med til dette Lovforslag, fordi man maatte kræve et sikrere Grundlag, man maatte have Erfaringer at bygge paa. Det forekommer mig rigtignok, at der er Erfaringer at bygge paa med Hensyn til de Love, der har været gældende om Oprettelse af Husmandsbrug fra 1899 til nu, medens det Erfaringsgrundlag, der foreligger for Lovene af 4. Oktober 1919, disse Love for øvrigt uførtalt, er og maa være overordentlig svagt i Øjeblikket; saa hvis der forlanges et Erfaringsgrundlag at bygge paa, savner man i hvert Fald ganske dette for disse sidste Loves Vedkommende.

Naar det endelig til sidst i Betænkningen hedder, at Socialdemokratiet ønsker fuldstændig Ensartethed og vilde foretrække, „at hele det Beløb, som af Statskassen foreslaas stillet til Raadighed til nye Brugs Oprettelse, administreredes af Statens Jordlovsudvalg efter de Regler, som indeholdes i Loven af 4. Oktober 1919“, beklager jeg at maatte erklære mig ganske uenig i den Opfattelse. Jeg tror ikke, der trænges til en Uniformering af dette Arbejde. Jeg tror ikke, vi paa dette Omraade trænger til et Centralinstitut for en Statsvirksomhed, der udelukker den private Udstykningsvirksomhed. Vi maa ikke glemme, at det store Udstykningsarbejde, som er foretaget her i Landet, og som jo i Omfang og Betydning langt overgaaer det, der er sket i de sidste tyve Aar, og det, der vil ske, er et fuldkommen privat, frivilligt Arbejde; det er det historiske Grundlag, vi skal bygge paa, og som vi gør vel i at arbejde videre paa. I hvert Fald vilde det efter min Formening være et fuldkomment Fejlgreb, om man nu ved Tvang — og det bliver Tvangsforanstaltninger, hvis Staten kun giver Støtte til den Virksomhed, der foregaaer gennem Statens Jord-

lovsudvalg — vilde udelukke den frie Udstykning, ene og alene til Fordel for den, der foregaaer som ren Statsvirksomhed. Jeg ønsker ikke, at der heri skal lægges noget som helst nedsættende vedrørende Statens Jordlovsudvalgs Virksomhed, hvilket Udvalg jeg staar i et godt Samarbejde med og haaber at kunne fortsætte et godt Samarbejde med. Men Jordlovsudvalget har sin begrænsede naturlige Opgave, og jeg tror ikke, man i Øjeblikket skal udvide den Opgave til at omfatte al Udstykning her i Landet.

Naar endelig den ærede Ordfører for Socialdemokratiet rettede Spørgsmaal til mig om Forstaaelsen med Hensyn til den ene Tiendedel af Jord og Bygninger, som Laansøgeren skulde tilvejebringe, maa jeg sige, at i Loven af 1917 er det udtalt, at de $\frac{9}{10}$ af den samlede Laanesum skal gives i Form af Laan, og dertil hører — deri er jeg enig med det ærede Medlem — de tre Ting, Jord, Bygning og Inventar, baade levende og dødt. Og lad mig føje til, at saaledes er Loven ogsaa administreret. Disse tre Ting udgør tilsammen hele Laanesummen, hvoraf $\frac{9}{10}$ kan laanes. Men der findes intetsteds Bestemmelse om, hvor megen Besætning og Inventar der skal til, for at et Landbrug kan siges at være sat i Stand til at begynde sin Virksomhed, lige saa lidt som der findes Regler for, hvilken Driftsform det enkelte Landbrug skal slaa ind paa. Der er hverken fra Lovgivningsmagtens eller Administrationens Side fastslaaet Regler, der er en vis Bevægelsesfrihed, og jeg maa meget bestemt holde paa, at den ogsaa findes for Fremtiden. Hvis den enkelte Laansøger ønsker, at Laanet alene skal gælde Jord og Bygning, medens han selv maaske gennem privat Kredit erhverver sig Besætning og Inventar, er han i Stand til at faa et større Brug. Det ligger tidt i hans Interesse, og det er en Udvikling, vi alle ser paa med Velvillie. Forholdene kan jo ligge forskelligt. Jeg tror derfor, det er rigtigt, at der gives Amtskommissionerne en vis Bevægelsesfrihed, og at vi ikke fastslaaer noget alt for snævert og skarpt ved bestemte Udtryk i Loven.

Det radikale Parti har ydet Tilslutning til flere af de af mig stillede Ændrings-